

OBSAH

Poděkování / 11

Úvod / 12

ČÁST PRVNÍ: PŘÍBĚH SPOLEČENSKÉHO VZESTUPU / 17

1. Z Kožlan do Prahy: 1884–1914 / 19

Původ a vzdělání (1884–1904) / 20

Rolnické kořeny / 20

Velká rodina / 21

Rebelantské mládí / 23

Časný zájem o Evropu (1905–1908) / 26

Univerzitní začátky a přitažlivost sociální demokracie / 26

Trvalé okouzlení Francií / 28

Krystalizace myšlení / 33

Intelektuální a politická angažovanost (1908–1914) / 34

Nový politický život / 34

Konec vysokoškolských studií / 36

Pod Masarykovou ochranou / 38

2. Exil: přežít, snít a uskutečňovat: 1914–1918 / 42

Válka postrádající pro Čechy smysl? / 42

Překvapení válkou / 42

Riskantní politická sázka / 44

Organizování odboje / 45

Odjezd / 45

Exulanti za sebou pálí mosty / 46

Na všech frontách / 48

České a slovenské komunity v zahraničí / 48

Benešův návrat do Francie / 49

Stav francouzsko-českých vztahů / 50

Exilové počátky / 51

Šťastné setkání / 53

První politická etapa / 54

Příspěvek ke spojeneckému válečnému úsilí / 58

Vojenská otázka v Rusku / 59

Vznik československé armády ve Francii / 60

Beneš a Itálie / 62

Československé legie v Rusku / 65

- Od propagandy k diplomacii / 68
 - Metoda / 68
 - Získat si veřejné mínění... a přesvědčit ty, kdo rozhodují / 70
 - Obtížné spojení s Prahou / 75
 - K oficiálnímu uznání / 79
 - Výsledek, nebo začátek? / 85

ČÁST DRUHÁ: ARCHITEKT ČESKOSLOVENSKÉ ZAHRANIČNÍ POLITIKY / 89

3. Vybudovat nový stát na mezinárodní scéně: výzva o mnoha podobách (1918–1919) / 91
 - Československo vycházející z války / 92
 - Jaký prostor zaujme nový stát? / 92
 - Změna režimu a nová společnost / 93
 - Nové mezinárodní prostředí / 97
 - Prosadit se na mírové konferenci / 100
 - Československá otázka v předvečer konference a „ruský stín“ / 101
 - Obrana československých zájmů před velmocemi / 106
 - Prezentace československého programu / 107
 - Jak stanovit hranice? / 109
 - Hospodářské a finanční otázky / 114
 - Výsledky a dopady mírové konference / 115
 - Vítězství exilu / 117
 - Komplexní identita a paměť / 117
 - Benešův návrat do Prahy / 120
4. Z ministerstva zahraničí k funkci prezidenta / 124
 - Jak vládnout v dobách klidu (1919–1933) / 124
 - Budování diplomacie v rozbouřené Evropě / 124
 - Rámec a jeho meze / 125
 - Založení ministerstva zahraničních věcí / 126
 - Tři pilíře československé zahraniční politiky / 129
 - Malá dohoda / 129
 - Spojenectví s Francií / 131
 - Společnost národů / 134
 - Mezi domácí a zahraniční politikou / 135
 - Beneš jako předseda vlády: ambice v ohrožení / 135
 - Locarno: vítězství, nebo začátek pádu? / 138
 - Víra v kolektivní bezpečnost / 140
 - Duch Locarna: jen klamné zdání? / 140
 - Mezihra v Port-Cros / 142
 - Revizionismus a vzestup národního egoismu (1927–1932) / 146

Objevuje se revizionismus /	146
Vzestup národního egoismu, 1929–1932 /	149
Tváří v tvář Německu a Rakousku: selhání snah o středoevropské dohody /	149
Nemožnost italské či polské alternativy /	152
Diplomat na cestách /	154
Odolat fašismu a nacionalismu (1933–1935) /	155
Mezník roku 1933 /	156
Pakt čtyř /	157
Sovětská alternativa v destabilizované střední Evropě: realita, nebo přelud? /	160
Východní pakt, aneb poslední řešení /	161
Břímě francouzského váhání /	164

ČÁST TŘETÍ: ČAS TĚŽKOSTÍ / 169

5. Beneš, prezident republiky /	171
Dlouhá cesta /	171
Šestnáct let příprav /	172
Poslední etapa: volba 18. prosince 1935 /	175
Prezidentem /	178
Edvard Beneš v nových šatech /	178
Prezidentské projevy a působení /	180
Mezinárodní krize /	182
Katastrofa roku 1936 a její následky /	182
Od Hodžovy cesty do Paříže k remilitarizaci Porýní /	182
Vliv Lidové fronty /	185
Konec jedné epochy, aneb prvopočátky Mnichova /	187
Československo a jeho menšiny /	188
Anšlus Rakouska, příprava na Mnichov /	191
Beneš a Slováci /	192
Francie–Československo–SSSR /	196
Francouzské a sovětské vojenské pozadí /	196
Debata o francouzském závazku /	201
Mnichov /	202
Jak dalece lze věřit ve spojení? /	202
„Nečasova aféra“ /	206
Konference /	208
6. Mezi kladivem a kováččinou: 1938–1945 /	215
Od pádu k naději /	216
Důsledky mnichovské dohody /	216

Jak reagovat na katastrofu? /	218
Americký pobyt /	220
Od vyhlášení druhé světové války k porážce Francie /	224
Druhý odboj /	225
Vznik nových exilových institucí /	225
„Obtížná cesta za uznáním“ /	230
Vojenský rozměr zahraničního odboje /	236
Mezi Londýnem a Prahou /	239
Atentát na Heydricha a jeho dopady /	243
Fatální volba: jasnozřivost, nebo zaslepení? /	246
Beneš a Rusko /	246
V jámě lvové v prosinci 1943 /	249
Německá otázka /	254
Test Podkarpatské Rusi a rekonstrukce státu /	256
Na zpáteční cestě /	261
7. 1945–1948: Odklad, nebo krach? /	264
Od osvobození k rekonstrukci /	264
Triumfální návrat prezidenta-obnovitele do Prahy /	266
Od vyhnání Němců k „potrestání“ Slováků /	269
Československo mezi Východem a Západem /	272
Tváří v tvář komunistům /	276
Infiltrace moci /	276
Od spolupráce ke střetu /	278
Francouzsko-československé zrcadlo /	281
Souboj Beneš-Gottwald: únorová krize 1948 /	285
Konec tragédie /	290
Prezident v osamění /	290
Odstoupení /	294
Poslední měsíce a pohřeb /	296
EPILOG /	301
Životní dráha /	303
Diskuse a polemiky po Benešově smrti /	310
Poznámky /	321
Prameny /	355
Seznam vyobrazení /	363
Jmenný rejstřík /	365